

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 октомври 2022 г.
(OR. en)

13674/22

AVIATION 252

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
До:	Генералния секретариат на Съвета
№ док. Ком.:	COM(2022) 529 final
Относно:	ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА Европейската програма за авиационна безопасност

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 529 final.

Приложение: COM(2022) 529 final

Брюксел, 17.10.2022 г.
COM(2022) 529 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Европейската програма за авиационна безопасност

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА – ЕВРОПЕЙСКАТА ПРОГРАМА ЗА АВИАЦИОННА БЕЗОПАСНОСТ

1. СЪОБЩЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА ОТ 2011 Г. И ВТОРОТО ИЗДАНИЕ НА ДОКУМЕНТА „ЕВРОПЕЙСКА ПРОГРАМА ЗА АВИАЦИОННА БЕЗОПАСНОСТ“

В публикуваното през 2011 г. съобщение на Комисията, озаглавено „Създаване на система за управление на авиационната безопасност в Европа“¹, се описват свързаните с безопасността предизвикателства, пред които са изправени Съюзът и неговите държави членки, и се стига до заключението, че е необходимо да се разработи по-проактивен и основан на доказателства подход. В него се разглеждат подробно редица практически действия за справяне с тези предизвикателства. Съобщението на Комисията е придружено от документ, описващ Европейската програма за авиационна безопасност (EASP)².

Някои от тези действия са осъществени към онзи момент, по-специално с приемането на Регламент (ЕС) № 376/2014 за докладване, анализ и последващи действия във връзка със събития в гражданското въздухоплаване³, с разработването на анализ на безопасността на равнището на ЕС, създаването на класификация за оценка на риска, широкото използване на регулаторния комитет на ЕААБ и на консултативните органи на ЕААБ като основни форуми за създаване на възможност за провеждане на дискусии с държавите членки относно действията, които следва да бъдат предприети, ежегодното публикуване на актуализации на Европейския план за авиационна безопасност, разработването на показатели за ефективност по отношение на безопасността, както и със засиленото сътрудничество със съседните на Съюза държави по набиеляването на проблеми, свързани с безопасността. Също така се препоръчва Комисията редовно да актуализира Европейската програма за авиационна безопасност, когато настъпят промени в управлението на авиационната безопасност в ЕС.

Първата редакция, т.е. второто издание⁴ на Европейската програма за авиационна безопасност, беше изготвена през 2015 г. Тя обхваща интегриран набор от правила на равнището на Съюза, придружен от дейностите и процедурите, използвани за съвместно управление на безопасността на гражданското въздухоплаване на европейско равнище. Тя не представляваше план за дейности, а по-скоро имаше за цел да се създаде еквивалент на националната програма за безопасност на равнището на

---

1 Съобщение на Комисията до Съвета и до Европейския парламент „Създаване на система за управление на авиационната безопасност в Европа“, COM(2011) 0670 final.

2 Европейска програма за авиационна безопасност, SEC(2011) 1261 final.

3 Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за докладване, анализ и последващи действия във връзка със събития в гражданското въздухоплаване, за изменение на Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2003/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на регламенти (ЕО) № 1321/2007 и (ЕО) № 1330/2007 на Комисията (текст от значение за ЕИП); ОВ L 122, 24.4.2014 г., стр. 18.

4 Доклад от Комисията до Европейския парламент и Съвета относно Европейската програма за авиационна безопасност, COM(2015) 599 final.

ЕС, както се изисква в приложение 19 на ИКАО към Чикагската конвенция. Заслугата на програмата е, че предоставя ясна структура за обяснение на европейските политики в областта на безопасността и техните цели, концепциите за управление на риска за безопасността, осигуряването на безопасност и извеждането на безопасността на преден план.

С глава II и по-специално с член 5 от Регламент (ЕС) 2018/1139⁵ EASP придоби правен статут на документ, описващ функционирането на Европейската система за авиационна безопасност и съдържащ правилата, дейностите и процесите, които се използват за управление на безопасността на гражданското въздухоплаване в Съюза.

Съответно тази втора редакция, т.е. третото издание, на Европейската програма за авиационна безопасност ще следва същата структура като второто издание, съобразена с формата и структурата на рамката на националната програма за безопасност, както е описано в приложение 19 към Чикагската конвенция.

2. ТРЕТОТО ИЗДАНИЕ НА ДОКУМЕНТА ОТНОСНО ЕВРОПЕЙСКАТА ПРОГРАМА ЗА АВИАЦИОННА БЕЗОПАСНОСТ

В документа „Европейска програма за авиационна безопасност“ се обяснява как се управлява безопасността в ЕС и неговите държави членки, включително чрез законодателството на Съюза, както и чрез други политики, практики и действия.

Документът „Европейска програма за авиационна безопасност“ представлява „моментна снимка“ на всички правила и процеси, които допринасят по интегриран начин за предотвратяването на произшествия и за безопасността на авиационните дейности в Съюза.

Документът „Европейска програма за авиационна безопасност“ не е предназначен да замени документите относно националните програми за безопасност на държавите членки, а по-скоро е допълнение към тях. Тъй като много правила и дейности, свързани с авиационната безопасност, понастоящем се приемат и координират на равнището на ЕС, държавите членки следва да се позовават на документа „Европейска програма за авиационна безопасност“ в рамките на документа относно своята собствена национална програма за безопасност, за да обяснят напълно как авиационната безопасност се управлява на техните национални територии, както се изисква от Чикагската конвенция. Действително, тъй като ЕС има законодателство в много области на авиационната безопасност и е въвел процес по управление на риска за безопасността на

---

5 Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (текст от значение за ЕИП); ОВ L 212, 22.8.2018 г., стр. 1.

европейско равнище, не е възможно държавите членки да опишат как управляват авиационната безопасност, без да включат равнището на ЕС.

Освен това в някои области, обхванати от Чикагската конвенция, държавите са прехвърлили своята компетентност на Съюза. В документа „Европейска програма за авиационна безопасност“ се обяснява как ЕС изпълнява международните задължения, които произтичат от това прехвърляне на отговорности.

Като описва процедурите, използвани за съвместно управление на безопасността на европейско равнище, и по-специално как Европейската комисия, държавите членки и ЕААБ си сътрудничат, за да откриват опасности, пропуски по отношение на безопасността и да предприемат действия за намаляване на свързаните с тях рискове за безопасността, в документа „Европейска програма за авиационна безопасност“ се описва разпределението на различните отговорности по безопасността в рамките на ЕС и се изяснява как ЕС като цяло може да постигне и поддържа задоволително равнище на безопасност. Същевременно чрез него се осигурява прозрачност за всички заинтересовани страни в сферата на авиационната безопасност относно ролите и отговорностите, разпределението на компетенциите, политиките и процесите, които понастоящем се прилагат в системата на Европейския съюз.

Документът относно Европейската програма за авиационна безопасност включва следното:

- Първата част на документа е посветена на европейските политики, цели и ресурси за безопасност. По-специално тя включва описание на европейската законодателна рамка в областта на въздухоплаването и обяснява разпределението на правомощията между държавите членки и различните участници на равнището на ЕС. Накрая, в нея подробно се описват въведените механизми, чрез които да се гарантира спазването на законодателството на ЕС.
- Втората част е съсредоточена върху управление на риска за безопасността на европейско равнище. Тя описва действащите изисквания относно управлението на безопасността, приложими за отрасъла и за държавите членки, и обяснява как рисковете за безопасността се оценяват и ограничават съвместно в рамките на ЕС.
- Третата част се занимава с европейското измерение на осигуряването на безопасност. В нея се описва главно как се осъществява надзорът за безопасността в рамките на ЕС и неговите държави членки.
- В последната, четвърта част, се представят подробно общоевропейските дейности за насърчване на безопасността, включително обучението и международното сътрудничество.

3. ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/1139 ВЪРХУ ЕВРОПЕЙСКАТА ПРОГРАМА ЗА АВИАЦИОННА БЕЗОПАСНОСТ

След публикуването на първите две издания на документа „Европейска програма за авиационна безопасност“ през 2011 г. и през 2015 г. в ЕС са настъпили няколко законодателни промени и по-специално влизането в сила на нов рамков Регламент (ЕС) 2018/1139. Неговото въздействие е фундаментално, тъй като в него се предвижда, че прилагането на солидни принципи за управление на безопасността е от

съществено значение за непрекъснатото подобряване на безопасността на гражданското въздухоплаване в Съюза, предвиждането на нововъзникващи рискове за безопасността и оптималното използване на ограничените технически ресурси. В регламента се стига до заключението, че е необходимо да се създаде обща рамка за планиране и изпълнение на действия за подобряване на безопасността. В него се предвижда, че за тази цел на равнището на Съюза следва да бъдат разработени Европейски план за авиационна безопасност и Европейска програма за авиационна безопасност. Въз основа на това всяка държава членка следва също да изготви национална програма за безопасност в съответствие с изискванията, които се съдържат в приложение 19 към Чикагската конвенция. Тази програма следва да бъде придружена от план, описващ действията, които трябва да предприемат държавите членки за ограничаване на установените рискове за безопасността.

С глава II от Регламент (ЕС) 2018/1139 се установява правна рамка на ЕС за управление на авиационната безопасност, като четири члена са посветени на Европейската програма за авиационна безопасност, Европейския план за авиационна безопасност, Националната програма за безопасност, както и на Националния план за авиационна безопасност. Тези четири концепции вече са признати от правото на Съюза.

В член 5 относно Европейската програма за авиационна безопасност се установява, че Комисията, след консултация с Агенцията и държавите членки, приема, публикува и прави необходимата актуализация на документ, описващ функционирането на Европейската система за авиационна безопасност и съдържащ правилата, дейностите и процесите, които се използват за управление на безопасността на гражданското въздухоплаване в Съюза, в съответствие с този регламент („Европейска програма за авиационна безопасност“). Европейската програма за авиационна безопасност включва най-малко елементите, свързани с отговорностите по управлението на националната безопасност, описани в международните стандарти и препоръчителните практики. Европейската програма за авиационна безопасност също така описва процеса на разработване, приемане, актуализиране и изпълнение на Европейския план за авиационна безопасност, посочен в член 6, с който се допълва програмата.

В член 6 относно Европейския план за авиационна безопасност се определя, че Агенцията, в тясно сътрудничество с държавите членки и съответните заинтересовани страни, разработва, приема, публикува и впоследствие актуализира поне веднъж годишно Европейски план за авиационна безопасност. Европейският план за авиационна безопасност се основава на оценка на свързаната с безопасността информация, набелязва основните рискове за безопасността, засягащи Европейската система за авиационна безопасност, и определя необходимите действия за ограничаване на тези рискове. Процесът на разработване и приемане на Европейския план за авиационна безопасност е подобряван непрекъснато, за да бъдат отразени поуките, извлечени в рамките на първите цикли на изпълнение. Той представлява жизненоважен елемент от системата за управление на безопасността на равнището на ЕС. В съответствие с член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1139 в Европейската програма за авиационна безопасност е описан процесът на разработване, приемане, актуализиране и изпълнение на Европейския план за авиационна безопасност.

Въз основа на променената правна рамка управлението на безопасността се разви в други области; пример за това е развитието на дейностите, извършвани от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз в контекста на стандартизационните

инспекции, най-вече по отношение на развитието на компетентностите в традиционните области, като например управление на въздушното движение/аеронавигационно обслужване (УВД/АНО), или нови области, въведени по силата на Регламент (ЕС) 2018/1139, като например безпилотно въздухоплаване, защита на околната среда, предоставяне на наземно обслужване и взаимодействие между авиационната безопасност и сигурността, като се набляга особено на киберсигурността.

За да може управлението на безопасността да продължава да действа ефективно за предотвратяването на инциденти и намаляването на рискове, то трябва непрекъснато да се адаптира към промените на авиационната система, развитието на технологиите, новите бизнес модели и възникващите нови рискове за безопасността. За да бъдат отразени тези промени в документа „Европейска програма за авиационна безопасност“, е необходимо той да бъде редовно актуализиран. В член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1139 се предвижда документът да се актуализира, когато е необходимо.

Третото издание на документа „Европейска програма за авиационна безопасност“, в което са отразени горепосочените промени и е описан начинът, по който авиационната безопасност се управлява понастоящем в Европейския съюз и неговите държави членки, е предоставено в приложението към настоящия доклад.